

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 61 0 Ps 000396 11 Rev
Banja Luka, 31.10.2012. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Darka Osmića, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Stake Gojković, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M. DOO H.P., koga zastupa punomoćnik N.T., advokat iz V., protiv tužene O. H.P., koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika u Istočnom Sarajevu, radi duga, vrijednost spora: 53.001,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 61 0 Ps 000396 11 PŽ od 29.6.2011. godine, na sjednici održanoj dana 31.10.2012. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj: 61 0 Ps 000396 10 Ps od 26.10.2010. godine i rješenjem o ispravci te presude, isti broj, od 14.02.2011. godine obavezana je tužena da tužitelju po osnovu duga za izvršene ugovrene poslove, plati iznos od 53.001,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 28.10.2009. godine, do konačne isplate i da mu na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 4.640,00 KM.

Presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 61 0 Ps 000396 11 PŽ od 29.6.2011. godine žalba tužene je uvažena i prvostepena presuda preinačena tako što je u cjelini odbijen zahtjev tužitelja kao neosnovan, kao i zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se osporena presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovni postupak.

Tužena nije odgovorila na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da se tužena obaveže da mu isplati iznos, naveden u izreci prvostepene presude, sa pripadajućom zateznom kamatom. Zahtjev temelji na tvrdnji da je imao dogovor sa tuženom da izvrši određene radove na lokalnim putevima što je i učinio a tužena odbila da isplati ispostavljene račune.

Odlučujući o zahtjevu iz tužbe prvostepeni sud je utvrdio da su tužitelj i tužena zaključili ugovor broj: 02-345-15/06 od 23.3.2006. godine kojim je ugovoreno čišćenje ulica i lokalnih puteva u zimskom periodu od 01. januara 2006. godine do prestanka uslova koji su predmet tog ugovora, uz ugovorenu cijenu od 100,00 KM po radnom satu. Kontrolu čišćenja vršila je komisija imenovana rješenjem načelnika opštine. Nije sporno da je tužitelj obavio poslove čišćenja lokalnih puteva u zimskom periodu i da mu je za taj posao isplaćena dogovorena naknada. Pored toga, tužitelj je tuženoj ispostavio račune broj 31/06 i 32/06 oba od 10.11.2006. godine, prvi na iznos od 23.166,00 KM, a drugi na iznos od 29.835,00 KM koji su se odnosili na izgradnju, nasipanje i popravku lokalnih puteva. Uz iste je priložio zapisnike na kojima je navedeno vrijeme u kojem su angažovane mašine tužitelja, a koje zapisnike su potpisali predsjednici savjeta mjesnih zajednica M.V. i S.V. Tužena nije platila ove račune nego ih je vratila tužitelju dana 12.02.2007. godine. Nakon toga tužitelj je tužbom od 02.4.2009. godine pokrenuo ovaj spor smatrajući da se radovi koje je on izveo na lokalnim putevima radi njihove popravke, podrazumijevaju kao prethodni posao koji je nužno bilo obaviti da bi se u zimskom periodu moglo vršiti čišćenje puteva koju obavezu je preuzeo zaključenim naprijed spomenutim ugovorom od 23.3.2006. godine.

Kod navedenog utvrđenja, uzimajući u obzir iskaze svjedoka, R.P., zamjenika načelnika opštine u spornom periodu i M.V., predsjednika savjeta MZ M. i Đ., prvostepeni sud zaključuje da su parnične stranke nakon zaključenja spomenutog ugovora o čišćenju ulica i lokalnih puteva u zimskim uslovima, prećutno zaključili i ugovor o djelu za izgradnju seoskih puteva, njihovo nasipanje i čišćenje lokvi na područjima mjesnih zajednica H.P., pa kako tužena ispostavljene račune nije osporila ni po formi ni po sadržini i nije ih odmah vratila, te nije osporavala kvalitet i kvantitet izvedenih radova, udovoljio je postavljenom zahtjevu tužitelja.

Odlučujući o žalbi tužene, drugostepeni sud nije prihvatio zaključak prvostepenog suda da je između parničnih stranaka došlo do prećutnog zaključenja ugovora o djelu iz člana 600. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ" br. 29/78, 39/85 i 57/89 te "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04- dalje: ZOO), jer da je takav zaključak protivan odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, br. 101/04) prema kojima (član 43. tog zakona) jedino načelnik opštine može zastupati opštinu u vršenju pravnih poslova ili lice koje on ovlasti, a provedenim dokazima nije utvrđeno da je to svoje ovlaštenje prenio na predsjednike savjeta mjesnih zajednica, jer načelnik opštine u konkretnom slučaju nije ni saslušan u svojstvu svjedoka, niti je provođenje takvog dokaza predlagao tužitelj. Pored toga, i pod uslovom da se prihvate navodi tužitelja da je između tužitelja i tužene zaključen usmeni ugovor o djelu, po shvatanju drugostepenog suda, takav ugovor je suprotan imperativnim zakonskim odredbama i to odredbama člana 22. do 30. Zakona o javnim putevima („Službeni glasnik RS“, br. 3/04, 51/04 i 73/08 – u daljem tekstu: ZJP) i odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 49/04, 19/05, 52/05, 24/06, 70/06, 12/09 i 60/10 – u daljem tekstu: ZJN BiH) saglasno kojim se takav ugovor uvijek sklapa u pismenoj formi nakon provedene, zakonom propisane, procedure javnog nadmetanja, a koji zakoni se u konkretnom slučaju primjenjuju kao *lex specialis* u odnosu na odredbe ZOO, slijedom čega preinačava prvostepenu presudu i odbija tužbeni zahtjev.

Odluka drugostepenog suda je pravilna i zakonita.

Prema odredbi člana 630. ZOO ugovor o građenju je ugovor o djelu kojim se izvođač obavezuje da prema određenom projektu sagradi u ugovorenom roku određenu građevinu na određenom zemljištu ili da na takvom zemljištu, odnosno na već postojećem objektu izvrši kakve druge građevinske radove, dok se naručilac obavezuje da mu za to isplati određenu cijenu (stav 1.), a navedeni ugovor prema stavu 2. iste zakonske odredbe mora biti zaključen u pismenoj formi. Prema odredbi člana 631. istog zakona pod građevinom se podrazumijevaju, između ostalog i putevi.

U konkretnom slučaju iz zapisnika broj: 01-02-sl/06 sačinjenog dana 10.11.2006. godine proizlazi da je tužitelj radio izgradnju puta do kuće M.J. i do groblja V. i C. Dakle radi se, saglasno naprijed citiranim odredbama ZOO, o takvim radovima koji podrazumijevaju zaključenje ugovora o građenju koji se i po odredbama tog zakona mora zaključiti u pismenoj formi. Pored toga i izvođenje ostalih radova (nasipanje puteva, čišćenje seoskih lokvi i popravke putnih pravaca, koji po svojoj složenosti, eventualno, nisu zahtjevali zaključenje ugovora o građenju, nego ugovora o djelu iz člana 600. ZOO), saglasno odredbama ZJP i ZJN BiH, koje je svestrano analizirao drugostepeni sud i na kojima je temeljio svoju odluku, a kakvo rezonovanje prihvata i ovaj sud, je valjalo zaključiti u pismenoj formi, nakon provedene procedure javnog nadmetanja, koji bi sadržavali vrstu i obim radova, način i kvalitet njihovog izvođenja, ugovoren nadzor i kontrolu izvođenja tih radova, dinamiku izvođenja i rokove završetka, način i rokove plaćanja.

Iz provedenih dokaza proizlazi da takvog dogovora, sa svim spomenutim detaljima, između parničnih stranaka nije bilo ni u usmenom obliku, slijedom čega proizlazi da nema pravnog osnova, ni u vidu ništavog ugovora (kojem nedostaje propisana forma) sa pravnim posljedicama iz člana 104. ZOO, na kojem bi se zasnivala obaveza tužene da sporni iznos plati tužitelju.

Tužitelj tek u reviziji za pravni osnov svog tužbenog zahtjeva ističe sticanje bez osnova (član 210. ZOO), isticanjem da sud nije vezan pravnim osnovom tužbenog zahtjeva, te da je primjenom ove zakonske odredbe mogao dosuditi tužitelju zahtjevani iznos.

Međutim, tokom postupka tužitelj nije provodio dokaze u tom pravcu. Naime, utvrđeno činjenično stanje, uz naprijed izloženo, ne daje osnova za zaključak da se radi o sticanju bez osnova.

Tužitelj je svoj zahtjev tokom čitavog postupka temeljio na zaključenom ugovoru od 23.3.2006. godine koji se odnosio na čišćenje lokalnih puteva u zimskim uslovima. Taj ugovor je prema saglasnim navodima parničnih stranaka u cjelini realizovan. Tužitelj je izvršio čišćenje puteva na zadovoljavajući način i tužena mu je za taj posao isplatila ugovorenu naknadu. Tim ugovorom, suprotno tvrdnjama revidenta, nisu dogovoreni poslovi o kojima je riječ u ovom postupku. Nisu navedeni i precizirani radovi koje treba izvesti, nije dogovorena njihova cijena, odnosno način obračuna naknade za izvršene radove, pa i pod uslovom da se tužena izvođenjem tih radova neosnovano obogatila nema načina da se utvrdi visina neosnovano stečenog. Ta visina, svakako, saglasno naprijed izloženom, nije se mogla utvrđivati na osnovu odredbi naprijed spomenutog zaključenog ugovora između parničnih stranaka kojim

je dogovoreno izvođenje drugih radova i koji je kao takav u svim svojim odredbama i realizovan.

Neosnovano tužitelj tvrdi da su izvedeni radovi za koje on traži naknadu u ovom postupku „bili neophodni radovi odnosno preduslov za obavljanje tenderski ugovorenog posla“. Takva tvrdnja ne proizlazi iz sadržaja ugovora zaključenog 23.3.2006. godine kojim je dogovoreno samo čišćenje ulica i lokalnih puteva u zimskom periodu. Uostalom, i pod uslovom da je ugovoreno čišćenje ulica i lokalnih puteva podrazumjevalo njihovu izgradnju i popravku, tužitelj je kao privredni subjekat koji se tim poslom bavi, o tome morao voditi računa pri stavljanju tenderske ponude (iako, usput rečeno, iz provedenih dokaza, naročito iskaza svjedoka Radiše Pejanovića, ne proizlazi da je ugovor o čišćenju ulica i lokalnih puteva u zimskom periodu zaključen u postupku javnog nadmetanja kako propisuju odredbe ZJN BiH, nego slobodnom pogodbom) za taj posao i u ponuđenu cijenu ukalkulisati i taj izdatak kada ti poslovi nisu posebno regulisani ugovorom.

Drugostepeni sud je svoju odluku zasnovao na činjenicama koje je utvrdio prvostepeni sud i na njih primjenio relevantne odredbe materijalnog prava. Suprotno tvrdnji revidenta nije mjenjao činjenični osnov na kojem je zasnovao svoju presudu. Zato nije bilo potrebe za održavanjem rasprave pred drugostepenim sudom u smislu odredbe člana 217. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09), slijedom čega ne stoji tvrdnja revidenta (koji se poziva na odredbu člana 229. ZPP), o povredi odredaba parničnog postupka iz člana 209. ZPP koja je učinjena u postupku pred drugostepenim sudom što bi predstavljalo revizioni razlog iz odredbe člana 240. stav 1. tačka 1. istog zakona.

Iz naprijed navedenih tazloga revizija tužitelja se ukazuje neosnovanom, pa je kao takva odbijena na osnovu odredbe člana 248 ZPP.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić